

ILITSERSUUT

Akileraarutissat akilersinniartarnerat il.il. Danmarkip Kalaallit Nunaatalu ikioqatigiittarnerat.

1. AALLAQQAASIUT

Danmarkimut akileraarutissat il.il. Kalaallit Nunaanni akilersinniartarnerat aamma Kalaallit Nunaannut akileraarutissat il.il. Danmarkimi akilersinniartarnerat pillugu ikioqatigiinneq pisarpoq malittarisassat uani allassimasut malillugit:

Danmarkip Kalaallit Nunaatalu akornanni suliassat akileraarutitut tunngasut pillugit ikioqatigiittarnissamik 18. oktober 1979-mi isumaqatigiisummi immikkoortoq 20 naapertorlugu isumaqatigiisut 28. juni 1985-meersoq (marloqiusamik akileraartarneq pillugu isumaqatigiisummi art. 26).

Ikioqatigiittarnissamik isumaqatigiisummi marloqiusamik akileraartarneq pillugu 1979-mi isumaqatigiisummiittoq aamma immikkoortoq 20 pillugu 28. juni 1985-mi isumaqatigiisummi ilitsersuummut uunga ilanngullugit nassiunneqartuni pineqarput paasissutissat il.il. pissarsiariniarneqarneranni ikiuuttarneq aamma akileraarutissat il.il. akilersinniartarneqarneranni ikiuunnissaq. Isumaqatigiisummi taamaallaat Danmarkip Kalaallit Nunaatalu akornanni pissutsit pineqarput.

7. december 1989-mi suliassat akileraarutitut tunngasut pillugit nunat avannarliit akornanni isumaqatigiisummi pineqarput nunat avannarliit Kalaallit Nunaat Danmarkilu ilanngullugit.

Aningaasatigut killissarititat eqqaassanngikkaanni isumaqatigiisutit taakku marluk imarisamikku immikkut ittunik assigiinngissuteqanngillat. Akileraarutit il.il. nunani avannarlerni allani akilersikkumaneqartut minnerpaaffissaat tassaavoq kr. 2.500,00 akiliinissamut kingusinaarneq pillugu ernialiussat ilanngunnagit, taavalu akileraarutit Danmarkimi akilersikkumaneqartut minnerpaaffissaat maannarpiaq tassaavoq kr. 1.500,00 akiliinissamut kingusinaarneq pillugu ernialiussat ilanngunnagit.

2. KALAALLIT NUNAANNIIT DANMARKIMI PIUMASAQAATIT

Kalaallit Nunaanniit piumasaqaatit Kalaallit Nunaanni kommunimiit Told- og Skatteregion Sønderborgimut nassiunneqassapput, taassumalu isumagissavaa kissaatigineqartut Danmark-imi kommunimut najugarisamut ingerlateqqinneqarnissaat.

2.1. Nassitsinermi periaasissaq

Pingaartuuvoq malugissallugu kissaatigineqartut uninngateqattaarnagit ataavartumik nassiussortuarnissaat aammalu matuma kinguliinni "piffissaq nassiussivissaq"-mik taallugu nassuiarneqartup kinguinnguagut.

Suliarinninnermi pitsaanerpaassagaluarpoq minnerpaamik qaammammut ataasiarluni akileraarutitigut kinguaattoorutit misissorneqartartuugunik inuillu allattorsimaffiannut sanilliussorlugit, taamaalilluni takuniarlugu akiligassallit kikkut kommunimiit qimagussimasinnaanersut.

Paasineqarpat akigassalik Danmarkimut nuussimasoq akileraarutissat kinguaattoorutit akilersinniartarneannut ikioqqussummik allakkiortoqarsinnaavoq. Ikioqqulluni qinnuteqarnermi immersugassaq R2 atorneqassaaq, takuuk immikkoortoq 2.2.

A. Akileraarutit A-t, sulilluni ajoqusernissamut sillimasiissutit il.il.

Piffissaq nassiussivissaq

Qinnuteqaat siusinnerpaamik nassiunneqarsinnaavoq inuup pineqartup nuunneraniit qaammatit marluk qaangiunneranni. Tunngavissatut naatsorsuutigineqarpoq qinnuteqaatip nassiunneqannginnerani pineqartoq Danmarkimi sumiiffittaavanut allaffigineqassasoq akiliinissaanut tuavisaarlugu ilisimatillugulu akiligassat akilerneqanngippata Danmarkimi pisortat sulissuteqarneratigut akilersinneqassasut.

Piffissaq kingullerpaaq

Akiliisitsiniarluni qinnuteqaammik nassiussivissaq kingusinnerpaaq nalinginnaasumik tassaavoq suliassap pisoqalisoorinissaa qaammatit arfinillit missiliorlugit sioqqullugu. Pisoqalisoorneq pilersarpoq akiligassap akilerneqarfissaraluaniiit ukiut tallimanngoraangata, imaassimanngippat pisoqalisoorfissaq unitsinneqartoq nammineq piumassutsimik isumaqatigiissuteqarnikkut, piffissarititap atorunnaarsinneratigut, akiitsullip pigisaanik nalilinnik akiligassaasa nalinginik arsaarinikkut il.il.

B. Akileraarutissat sinneri kingornatigut akiligassat

Piffissaq nassiussivissaq

Qinnuteqaat nassiunneqarsinnaavoq siusinnerpaamik ukiumi ukiup akileraarusiiffiup tulliani 1. februar. Assersuutigalugu ukioq akileraarfik 1993 pillugu qinnuteqaat siusinnerpaamik nassiunneqarsinnaavoq 1. februar 1995. Tamatumunnga patsisaavoq 1993-mut akileraarutitut akileqqitassat immikkoortuisa pingajuat akiligassanngussammat 1. november 1994 ulloq piffissaq eqqorlugu akilerfissaa kingulleq tassaalluni 20. november. Tunngavissatut naatsorsuutigineqarpoq qinnuteqaatip nassiunneqannginnerani pineqartoq akiliinissaanut tuavisaarlugu Danmarkimi sumiiffittaavanut allaffigineqassasoq ilisimatillugu akiligassat akilerneqanngippata Danmarkimi pisortat suliarinneratigut akilersinneqassasut.

Piffissaq kingullerpaaq

Akileraarutitut akiligassat sinneruttut akilersinnissaannut qinnuteqaammik nassiussivissaq kingusinnerpaaq nalinginnaasumik tassaavoq suliassap pisoqalisoorinissaa qaammatit arfinillit missiliorlugit sioqqullugu. Pisoqalisoorneq pilersarpoq akiligassap akilerneqarfissaraluaniiit ukiut tallimanngoraangata, imaassimanngippat pisoqalisoorfissaq unitsinneqartoq nammineq piumassutsimik isumaqatigiissuteqarnikkut, piffissarititap atorunnaarsinneqarneratigut, akiligassallip pigisaanik nalilinnik akiligassaasa nalinginik arsaarinikkut il.il.

Kisiannili naatsorsuutigisariaqarpoq akiligassat pisoqaanerusut akiligassallip nuunnerata kingornatigut ukiut arlallit qaangiunneranni akilerseqqullugit nassiunneqartut amerlanertigut akilersinneqartarnaviannimmata, pissutsit immikkut illuinnartut patsisaasimanngippata.

2.2. Qinnuteqaatip suliarineqariaasia

Qinnuteqaat suliarineqassaaq atorlugu **R2, Akileraarutitut akiligassat kinguaattoorussat**

il.il. akilersinnissaannik qinnuteqaat. Allatut iliorluni allaganngorlugu nassiussineq atorneqassanngilaq.

Akiligassallip inuttut normua, aqqa il.il. eqqortumik nalunaarneqassapput, aammalu immikkut

paasissutissiissutitut nalunaarneqarsinnaapput ulloq pineqartup nuuffigisimasaa imaluunniit paasissutissat suliamut tunngassuteqartut allat, assersuutigalugu siusinnerusukkut akilersuinissamik isumaqatigiissutit, pigisanik qularnaveeqquusiinikkut arsaarinninnerit il.il.

Aamma aningaasat qassiunerinut immersugassat eqqortumik immersorneqassapput, pingaartorujussuuvorlu suliap pisoqalisoorffissaa ilanngullugu nalunaassallugu. Taamaattumik assersuutigalugu akileraarutinut akiligassat sinneruttut piffissanut assigiinngitsunut pingasunut agguarlugit akilersugassaasut titarnernut alleriinnut pingasunut nalunaarneqassapput, tassami pisoqalisoorffissat assigiinngitsut pingasuummata.

Krydsilerlugu nalunaaqutsiisoqassaaq isertitarisimasat qanoq amerlatiginerannik nalunaarutaasimasoq pillugu naammagittaalliummik tunniussisoqarsimangippat.

Aammattaaq allakkatigut tuavisaarut ullorlu nassiussivik nalunaarneqassapput.

Qinnuteqaammut bilagitut nassiunneqassapput nalinginnaasumik qanoq isertitaqarsimatiginerup allassimaffia, S21, nalinginnaasumik inaarutaasumik naatsorsuineq, S31, aamma S21, S31-lu allannguutit kiisalu tuavisaarilluni allakkap assilineru.

Pinngitsuugassaannngilluinnartutut piunasaqaataavoq atortussat tamakku qinnuteqaammut ilanngullugit nassiunneqarnissaat.

Ilisimatitsissutigineqarsimavoq qanoq isertitaqarsimatiginerup allassimaffia inaarutaasumilluunniit naatsorsuineq pillugit maalaarutit kingunerisinnaanngikkaat akileraarutinut akiligassat sinneruttut akilinnngitsoornissaat. Tamanna imatut paasisariaqarpoq qinnuteqaat nassiunneqarsinnaasoq maalaarummik tunniussisoqarsimagaluarpalluunniit, kisiannili tamanna suliasani ataasiakkaani nalilerneqartariaqartassaaq, tassa qinnuteqaat nassiunneqassanersoq, tassami imaassinnaammat naammagittaalliuuteqartoq naammagittaalliornermini ajugaasoq.

Kisiannili taamatut ajugaanerup kingunerisariaqanngilaa akiitsut tamarmik atorunnaarnerat.

Akileraarutinut akiligassat sinneruttut akilinnngikkallarnissaat skatterådimit akuerineqarsimasut akileqqullugit nassiunneqartassanngillat.

2.3. Qinnuteqaatip atsiorneqarnera

Qinnuteqaat sulisumit qullersaasumit atsiorneqassaaq, akiliisitsiniartarfiup pisortaanit imaluunniit skatteinspektørimit.

Sulisoq pisortaasoq taanna uppernarsaassaaq kommunip suleriaasia ima isumannaatsigisoq nassiussinermut atatillugu makku uppernarsarneqarlutik:

1. Akiligassap akilerneqarfissaa nallereersimavoq.
2. Akiliisitsineq Kalaallit Nunaanni pisinnaanissaa ilimagineqanngilaq.
3. Paasissutissat nalunaarsuutit eqqortuupput.

Tassalu kommunimi sulisoq pisortaasoq atsiornermigut uppernarsaavoq paasissutissat taakku eqqortuusut.

Atortussat tunngaviussat tamakku Danmarkimi pisortanit pigineqarneratigut qularnaarneqassaaq suliap sukkanerujussuarmik suliarineqarnissaa, tassami pinngitsoorneqassammat kommunip

qinnuteqartup Danmarkimilu pisortat akornanni kinguarsaataasumik allaffigeqattaanneq.

Atortussat uppersaatissat amigartutut isigineqarpata naatsorsuutigisariaqassaaq suliassaq utertinneqassasoq.

2.4. Akiitsullit

Tungaviusumik isigalugu akiitsullit Danmarkimut nuussimasut tamaasa akiliiseqqullugit qinnuteqartoqarsinnaavoq akiitsut kinguaattoorneq pillugu pillaammik ernialiuusaaq ilanngunnagu aningaasat minnerpaaffissaat sukkulluunniit aalajangerneqarsimasooq qummut qaangersimappassuk.

Kisiannili ilinniartunut qinnuteqartoqassanngilaq, tamatumani ilanngullugit sygeplejerskit ilinniartitsisullu ukiillutik Danmarkimi kursusertut. Akiitsut taakununga tunngasut Kalaallit Nunaanni atatiinarneqassapput pisoqalisoorinissai unitsinniarlugit aaqqissuussisoqassaluni.

2.5. Qinnuteqaat nassiunneqareerpat

Suliassat Danmarkimi akilertinniagassatut nassiunneqareerpata Kalaallit Nunaanni pisortat tungaanniit qanoq iliuseqartoqaaqissanngilaq, tassami Told- og Skatteregion Sønderborgip suliassat Danmarkimi kommuneqarfanni malittarissammagit suliassaq eqqaasitsissutigisarlugu aammalu qaammatit arfinilinnigorneri tamaasa akiitsut nalunaarsorsimaffiannik sanasarluni.

Qinnuteqaat nassiunneqareerpat qularnaarneqassaaq akiitsut pillugit akiitsulimmut toqqaannartumik attaveqarnerit tamarmik unissasut.

Tamatuma kingunerissavaa imaaliortoqassanngimmat tuavisaarutininik, kontot sumut killiffiinut nalunaarsuutininik, girokkut akiliiffissanik assigisaannilluunniit inummut pineqartumut nassitsisarluni.

Tamanna saneqqunneqarsinnaanngilluinnartutut piunasaqaataavoq, naatsorsuutigisariaqarporlu Danmarkimi pisorta qarfiit, Told- og Skatteregion Sønderborgi paasisaqaralarpat Kalaallit Nunaanni kommunit akiitsulillu toqqaannartumik imminnut attaveqatigiittut taava suliaq Kalaallit Nunaannut utertinneqassasoq.

Taamaattumik kommunip suleriaatsit pisariaqartut pilersittariaqarpai kontot sumut killiffiinut nalunaarsuutit il.il. nassiunneqartarnissaat pinngitsoortinniarlugu. Tamanna soorlu pisinnaavoq akiitsullit allattorsimaffianni nalunaaqutsiinikkut imaluunniit kontop akiitsullit kontoanniit allamut nuunneqarneratigut, tamatumani apequtaalluni periaaseq suna atorlugu aaqqissuussisoqarsimansooq.

Isertitat qanoq amerlatiginerat pillugu nalunaarsuineq inaarutaasumillu naatsorsuinerit inernerit pillugit soorunami akileraartarnermut allaffeqarfik akiitsulillu pineqartoq imminnut attaveqarfiguartaassapput.

2.6. Akiitsut amerlassusiisa allanngorneri

Akiitsut amerlassusii akuttunngitsumik allannguuteqarajuttarput:

1. Isertitat qanoq amerlatigisimanerat allanngortarpoq.

2. Inaarutaasumik naatsorsuinerit iluarsissuserneqartarput/kukkusoqarsimanagera patsisigalugu naatsorsueqqinnikkut.

3. Ukiumi tullermi ukiumi siuliani akileraarutinut akiliivallaarutit utertinneqartarput akiitsut ilaannut matusissutinngorlugit imaluunniit akiitsulimmiit allatigut toqqaannartumik akiliisoqartarpoq.

4. Akiitsulik Kalaallit Nunaannut nooqqippoq.

Qanorluunnit taaneqartut arlaatigut pisoqaraluarpat akiitsut amerlassusiata allanngornerata kinguninnguatiqut Told- og Skatteregion Sønderborg saaffigineqassaaq. Taamatut saaffiginninnerit nalinginnaasumik allagaqarnikkut pisassapput R2 siusinnerusuklut nassiunneqarsimasoq innersuussutigalugu. Bilagit allanngornermut tunngaviusut allakkamut ilanngullugit nassiunneqassapput. Told- og Skatteregion Sønderborgip isumagissavaa allakkap Danmarkimi kommunimut akilersuisitsisumut ingerlateqqinnissaat.

Told- og Skatteregion Sønderborg Danmarkimi kommunimit akilersuisitsisusumit paasitinneqarpat akiitsulik Kalaallit Nunaannut nooqqissimasoq taava suliaq utertinneqassaaq pineqartup Kalaallit Nunaanni sumiiffia nutaaq nalunaarlugu. Sumiiffik nutaaq Kalaallit Nunaanni kommunimi allamiissimappat suliat tamakkua nalinginnaasumik pisarnejq malillugu kommunimut nutaamut nassiunneqassapput akilerseqqullugit qinnutigalugu.

2.7. Kinguaattoorneq pillugu pillaammik ernialiinerit

Pillaammik erniat piffissamit qinnuteqaatip suliarineqarlunilu Danmarkimut nassiunneqarfianiit naatsorsorneqassapput. Kingusinnerusuklut pillaammik ernianik nutaamik naatsorsuisoqassanngilaq pillaammilluunniit ernianik annertunerusunik qinnuteqartoqassanani, imaassimanngippat aningaasat pineqartut amerlasoorujussusut.

3. DANMARKIP KALAALLIT NUNAANNUT PIUMASAQAATAI

Danmarkimi kommunit Danmarkimiit piumasaqaatit Told- og Skatteregion Sønderborgimut

nassiuatissavaat, taassumalu qinnuteqaat ingerlateqqissavaa akilersinneqarnissaa Kalaallit Nunaanni kommunimut angerlarsimaffigineqartumut isumageqqullugu qinnutigalugu.

3.1. Danmarkimiit piumasaqaatit akilersinneqarsinnaasut

Danmarkimiit piumasaqaatinut ilaatinneqarput sulilluni akissarsianit aningaasanillu toqqortaatinut akileraarutissat kiisalu akitsuutit arlallit immikkoortoq 20 pillugu isumaqatigiissummi matumunnga ilanngullugu nassiunneqartumi taagorneqarsimasut.

3.2. Kalaallit Nunaanni akiliisitsinermi suleriaasissat

Kalaallit Nunaanni kommunip akiliisitsinissamik qinnuteqaat tiguguniuk misissussavaa akiitsulik kommunimi tassani najugaqarnerisooq. Inuk pineqartoq kommunimi tassani najugaqarsimappat akiliisitsinermik suliaq aallartinneqassaaq aningaasallu isertut Told- og Skatteregion Sønderborgimut ingerlateqqinneqartassapput.

Inuk pineqartoq Kalaallit Nunaanni kommunimi allami najugaqarpat qinnuteqaat kommunimut tassunga nassiunneqassaaq, taavalu Told- og Skatteregion Sønderborg allaffigineqassaaq akiitsullip piffissami tamatumanerpiaq kommuni najugaa nalunaarlugu ammalu nalunaarutigalugu qinnuteqaat kommunimi tassani akilersitassatut ingerlateqqinneqarsimasoq.

Inunnut Kalaallit Nunaanni kommunit aggornerisa avataanni najugaqartunut politiit akiliisitsiniartartuupput, taavalu qinnuteqaat Kalaallit Nunaanni Politimesterimut nassiunneqassaaq, taassumalu akiliisitsineq isumagissavaa.

4. AMERLASSUTSINIK NAATSORSUERIAASEQ

Suliat nassiunneqartut amerlassusiat naatsorsorluarsinnaajumallugu Told- og Skatteregion Sønderborgimi suleriaasiliortoqassaaq suliat ingerlasut pillugit takussutissiat nassiuttaganngorlugit.

Takussutissiat taakku suliarineqarlutillu nassiussorneqartassapput qaammatit arfinillit missaasa qaangiunneri tamaasa imarissallugillu suliat Danmarkimi nalunaarsorneqarsimasut tamaasa.

Takussutissat immikkoortunut marlunnet avissimassapput. Immikkoortoq ataaseq Kalaallit Nunaanniit Danmarkimi akiliisitsinissamik piunasaqaatinik imalik immikkoortullu aappaa Danmarkimiit Kalaallit Nunaanni akiliisitsinissamik piunasaqaatinik imalik.

Erseqqissarneqassaaq takussutissiat suliarinerat pisariungaatsiartussaammat sulisunillu amerlasuunik pisariaqartitsilluni, taamaammallu ilimagineqarlunilu tunngavissatut naatsorsuutigineqarpoq Kalaallit Nunaanni kommunit takussutissiat misissuataartassagaat kommunillu namminneq nalunaarsuutaannut iluarsiiisusertarlugit.

Nikingassutaajunnartut, assersuutigalugu paasineqarpat akiitsulik Kalaallit Nunaannut nooqqissimasoq Told- og Skatteregion Sønderborg kalerrinneqassaaq iluarsiiisusiinissaq siunertaralugu, tassalu assersuummi pineqartumi matumani qinnuteqaatip utertinneqarnissaa qinnutigineqarluni. Assersuut alla tassaasinnaavoq inuk Kalaallit Nunaanniittoq Danmarkimi akileraarutinut akiligassalik Kalaallit Nunaanniit qimagulluni nuuttoq. Aamma taamatut pisoqartillugu suliaq inaarneqassaaq Danmarkimullu utertillugu.